

Ontwikkelingsgerichte zorg **mcl**

Versie 1 gepubliceerd op 17-05-2021

**medisch centrum
leeuwarden**

Uw ziekenhuis	Afdeling & route	Openingstijden	
MCL Leeuwarden	Afdeling D kinderunit en neonatologie	Maandag	24 uur geopend
Henri Dunantweg 2	D	Dinsdag	24 uur geopend
8934 AD	Telefoon: 058 - 286 33 36/058 - 286 33 39	Woensdag	24 uur geopend
Leeuwarden		Donderdag	24 uur geopend
		Vrijdag	24 uur geopend
		Zaterdag	24 uur geopend
		Zondag	24 uur geopend

Inleiding

Ontwikkelingsgerichte zorg

Uw baby verblijft momenteel op de afdeling neonatologie van het MCL. Binnen de afdeling neonatologie wordt zoveel mogelijk gewerkt volgens het principe van ontwikkelingsgerichte zorg (OGZ).

Met ontwikkelingsgerichte zorg wordt geprobeerd de stressprikkels bij uw baby te verminderen en het comfort te vergroten. Zo kan uw baby zich zo goed mogelijk ontwikkelen. Met OGZ leert u uw baby te observeren en in te spelen op zijn behoeften. U leert contact te maken met uw baby en de band met hem te laten groeien. U zult merken dat u uw baby steeds beter gaat leren kennen, en dat het steeds natuurlijker voelt om zelf de verzorging op u te nemen.

NB: Voor de leesbaarheid wordt in de tekst 'hij' in plaats van 'hij/zij' gebruikt om uw kind aan te duiden.

Ontwikkelingsgerichte zorg

Wat is ontwikkelingsgerichte zorg?

Tijdens de periode dat uw baby is opgenomen op de neonatologie afdeling krijgt uw baby medische zorg. Uw baby wordt geconfronteerd met negatieve prikkels die stress kunnen geven, zoals onderzoeken, een sonde of een infuus.

Voor uw baby is de overgang van de baarmoeder naar de buitenwereld groot. Uw baby mist de veilige en geborgen omgeving van de baarmoeder. Ook voelt uw baby de zwaartekracht, waardoor het niet makkelijk in een foetushouding kan liggen. Daarnaast is er veel meer geluid buiten de baarmoeder en het licht is fel voor de ogen. Baby's kunnen van al deze veranderingen stress ervaren en zich oncomfortabel voelen. Dat kan de ontwikkeling in de weg zitten.

Daarom geven we uw baby ontwikkelingsgerichte zorg. Daarbij proberen we uw baby zoveel mogelijk te beschermen tegen stress en onnatuurlijke prikkel zoals veel licht en geluid. Daarnaast proberen we om in de couveuse de situatie van de baarmoeder na te maken, door uw baby te begrenzen met een speciaal soort nestje. Uw baby kan zich beter ontspannen en makkelijker aanpassen aan de omgeving.

Huidcontact tussen de ouder en de baby is erg belangrijk. U kunt dit doen door te buidelen. Op deze manier komt uw baby in een diepe slaap, waardoor hij of zij optimaal kan uitrusten. Als ouder speelt u een belangrijke rol in de verzorging van uw baby. Daarom betrekken we u zoveel mogelijk bij de zorg van uw baby, door u bijvoorbeeld te vragen om uw baby te troosten als het onrustig is of stressvolle handelingen moet ondergaan.

Uw baby kent uw stem en vindt het fijn om deze te horen. Daarom is het belangrijk dat u contact zoekt. Houd daarbij wel rekening met het ritme van uw baby. Als uw baby moe is, is het belangrijk om uw baby te laten slapen.

Door tijdens de zorg rekening te houden met de ontwikkelingsfase van uw baby en een natuurlijke omgeving te creëren, zal uw baby zich beter ontwikkelen en groeien.

Wat doen wij?

Hoe helpen wij?

We proberen voor uw baby een omgeving te creëren van rust, ontspanning en comfort. Dit doen we door de verzorging en de directe omgeving aan de behoefte van uw baby aan te passen. Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld:

- Licht aanpassen;
- Geluid dempen;
- Rust inbrengen tijdens de verzorging;
- Troostende handelingen;
- Houding ondersteunen.

Wat kunt u doen?

Kijken naar uw baby

Hoe een pasgeborene zich gedraagt, hangt af van de ontwikkelingsfase waarin uw baby zit. Door goed naar uw baby te kijken krijgt u een idee van de dingen die uw baby kan: hoe slaapt hij, is hij ontspannen, kijkt hij, wat vindt hij prettig of wat juist niet? Bedenk daarbij: wat vertelt mijn baby mij op dit moment? Hierdoor leert u wat uw baby prettig vindt en wanneer en op welke momenten uw baby open staat voor contact.

Contact maken met uw baby

In het ziekenhuis komt uw baby in aanraking met veel verschillende mensen. U bent voor uw baby het enige vertrouwde. De baby herkent bijvoorbeeld uw stem. Het is daarom erg belangrijk om contact te maken met uw baby, op de momenten dat het daarvoor openstaat. Dit kan door tegen uw baby te praten, hem aan te kijken en natuurlijk door hem aan te raken.

Signalen dat uw baby open staat voor contact:

- armen en benen zijn ontspannen en gebogen;
- uw baby ademt rustig en is niet bleek van kleur;
- een ontspannen gezicht;
- uw baby probeert oogcontact te maken;
- rustig en alert zijn.

Buidelen en uw baby vasthouden

Buidelen zorgt voor een goede hechting tussen ouder en kind, doordat u elkaar aan kunt raken en uw baby u kan horen, ruiken en voelen. Hierdoor leert u uw baby eerder en beter kennen. Eventuele angst om uw kwetsbare baby aan te raken of pijn te doen wordt zo minder. Bij u en uw baby groeit zo het vertrouwen in elkaar. Beide ouders kunnen buidelen.

Afhankelijk van zijn of haar ontwikkeling kan uw baby maar kort oogcontact maken. Als uw baby zeer jong of ernstig ziek is zal het minder goed in staat zijn contact te maken. Als uw baby ouder wordt en de conditie verbetert, gaat het maken van oogcontact steeds makkelijker en duurt het contact steeds langer.

Rust geven

Een pasgeboren baby kan maar kort oogcontact te maken en vasthouden. Als u ziet dat uw kind moe wordt, is het tijd om het oogcontact aan te passen of te verbreken. Uw baby kan dat niet zelf en heeft uw hulp daarbij nodig.

Uw baby geeft met onderstaande signalen aan dat het vermoeid is, pauze nodig heeft of getroost wil worden:

- Kleurveranderingen
- Snelle of onrustige ademhaling;
- Wegkijken;
- Slaperig worden;
- Overstrekken;
- Gapen;
- Huilen;
- Gespreide armen met gestrekte vingers;
- Vuist maken;
- Fronsen;
- Tong uitsteken.

Containment hold

Een manier om uw baby tot rust of in slaap te krijgen is door met de ene hand het lichaam vast te houden en de andere hand op het hoofd te leggen, op een manier waarop de armen en benen dichtbij zijn romp komen. Dit noemen we de *containment hold*. Strelen of wrijven geeft uw baby nieuwe contactprikkels en moet bij vermoeidheid vermeden worden. Door alleen je baby vast te houden geeft u rust en voelt uw baby jouw nabijheid.

Andere manieren om uw baby te helpen

In de baarmoeder had uw baby verschillende manieren om zich prettig te voelen zoals:

- Zuigen;
- iets vast houden of handen in elkaar grijpen;
- Handen naar het gezicht brengen;
- Ergens tegenaan duwen.

Uw baby kan dit buiten de baarmoeder ook nog doen en u kunt hem daarbij helpen door:

- Uw baby in een ronde houding te brengen, zodat hij zijn handen naar het gezicht kan brengen;
- Een fopspeen te geven;
- iets te geven dat hij gemakkelijk kan vasthouden, bijvoorbeeld een doekje of knuffeltje (met moeders geur eraan);
- Ook vindt hij het prettig om met zijn voeten ergens tegenaan te duwen. Om dat gevoel van geborgenheid te geven, ligt uw baby daarom in een nestje of in doeken.